
Minneord

OSS IMELLOM

MONS LIE

Ullevål universitetssykehus

KNUT E. SCHRØDER

Universitetssykehuset Nord-Norge

STEINAR SOLBERG

Rikshospitalet

Kollega Elikanida Egorovna Volosevitj døde 7. desember 2008, 80 år gammel, på nr. 1 bysykehus i Arkhangelsk, ti dager etter at hun ble påkjørt av en bil. Hun var da fortsatt direktør på dette sykehuset. Få enkeltpersoner har betydd mer enn henne for det medisinske samarbeidet mellom Norge og Russland innen Barentsprogrammet.

Hun var oppvokst og utdannet i Arkhangelsk. Som 30 år gammel, ferdig utdannet kirurg, ble hun beordret av kommunistpartiet, mot egen vilje, til direktør på nr. 1 bysykehus. I de 50 årene hun hadde stillingen utviklet hun sykehuset til akuttisykehus for byens 400 000 innbyggere samt med spesialfunksjoner for 1,3 millioner innbyggere i Arhangelsk Oblast (fylke).

Etter Sovjetunionens fall ble Barentssamarbeidet mellom Russland og Norge etablert for å fremme samarbeid innen utdanning, kultur, medisin, handel og teknologi. Tidlig så hun det positive i dette, og i 1993 dro hun på sin første reise til Vesten – til Tromsø.

Det fortelles at hun etter hjemkomst ble sengeliggende i en uke etter sjokket ved å se det nye, flotte Regionsykehuset i Tromsø. Hun forsto at dersom befolkningen i Arkhangelsk skulle få tilgang på spesialisert medisin, måtte de utdanne egne spesialister. Hun så at det er mer som binder enn som skiller, og hun utnyttet samarbeidet med Regionsykehuset i Tromsø, senere også Ullevål sykehus og Rikshospitalet. Hun kjente Arkhangelsk godt og hadde i tillegg en kontaktflate langt utover sin hjemlige region. Hun ledet et sykehus gjennom vanskelige tider da det knapt var penger til lønninger, langt mindre til medisinsk utstyr eller nybygg. Hun beholdt pågangsmot og en visjon om å bringe moderne sykehustjenester til befolkningen i Arkhangelsk. Hun var en ubestridt leder og eneheriker på sitt sykehus. Med hard, men rettferdig og uselvisk, hånd ledet hun sitt sykehus inn i den moderne medisinske tidsalder. På en ekstraordinær måte utnyttet hun tilgjengelige ressurser, begavede leger og sykepleiere utdannet i Arkhangelsk, så vel som internasjonale kontakter.

I Arkhangelsk er det en murvegg der navnene på de som har betydd mye for byen er inngravert på en kobberplate. Hun er den eneste som fikk sitt navn her mens hun ennå levde. I 2007 var hun hos Vladimir Putin og fikk en høy utmerkelse for sin innsats for sykehusmedisinen i Nordvest-Russland. Vi som fikk anledning til å arbeide sammen med henne fra norsk side, vil minnes hennes store bidrag til sykehusmedisinen i Arkhangelsk. Men ikke minst vil vi huske henne for evnen til å skape kontakt mellom to så forskjellige medisinske miljøer og dermed mellom to så forskjellige samfunn som det russiske og det norske. Dette kunne vi trenge mer av i en urolig og komplisert verden.

Publisert: 26. februar 2009. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.09.0075

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 7. juli 2026.